



ERTUĞRUL GAZİ İLKOKULU

# DEĞERLER EĞİTİMİ PROJESİ

2022 ADANA

KONU	AY	YAPILACAK ETKİNLİKLER	SORUMLU
<b>VATANSEVERLİK</b>	01 KASIM – 30 KASIM	<ul style="list-style-type: none"> <li>✿ Konu ile ilgili taramaları yapılarak (hikâye, masal, müzik, sanat çalışmaları vb.) çalışmalara kaynak oluşturulması</li> <li>✿ Konuyla ilgili görsel materyallerin (Film, belgesel, slayt) izletilmesi</li> <li>✿ Değerler Köşesi (pano, duvar gazetesi)</li> <li>✿ Sınıf Panoları</li> <li>✿ Veli Bilgilendirme Mektubu</li> <li>✿ Okul web sayfasına yayın hazırlama</li> <li>✿ Okul geneline yönelik etkinlikleri planlama (sergi, yarışma, şenlik, kermes kampanyalar vb.)</li> <li>✿ Aile bültenleri, seminer, konferans, aile katılımları, kitap ve film önerileriyle velilerin sürece dâhil edilmesi</li> <li>✿ Ay sonu raporu hazırlama</li> </ul>	<b>TÜM ÖĞRETMENLER</b> Koordinatör Halime ÖĞÜCÜ Naime ONGUN Elif ŞAHAN
<b>SAYGI- SEVGİ</b>	01 ARALIK – 31 ARALIK	<ul style="list-style-type: none"> <li>✿ Konu ile ilgili taramaları yapılarak (hikâye, masal, müzik, sanat çalışmaları vb.) çalışmalara kaynak oluşturulması</li> <li>✿ Konuyla ilgili görsel materyallerin (Film, belgesel, slayt) izletilmesi</li> <li>✿ Değerler Köşesi (pano, duvar gazetesi)</li> <li>✿ Sınıf Panoları güncelleme, Veli Bilgilendirme Mektubu</li> <li>✿ Okul web sayfasına yayın hazırlama</li> <li>✿ Okul geneline yönelik etkinlikleri planlama (sergi, yarışma, şenlik, kermes kampanyalar vb.)</li> <li>✿ Aile bültenleri, seminer, konferans, aile katılımları, kitap ve film önerileriyle velilerin sürece dâhil edilmesi</li> <li>✿ Hayvan sevgisi ile ilgili çalışmalar yapma,</li> <li>✿ Ay sonu raporu hazırlama</li> </ul>	<b>TÜM ÖĞRETMENLER</b> Koordinatör Halime ÖĞÜCÜ Naime ONGUN Elif ŞAHAN
<b>İYİLİK VE YARDIMLAŞMA</b>	01 OCAK – 31 OCAK	<ul style="list-style-type: none"> <li>✿ Konu ile ilgili taramaları yapılarak (hikâye, masal, müzik, sanat çalışmaları vb.) çalışmalara kaynak oluşturulması</li> <li>✿ Konuyla ilgili görsel materyallerin (Film, belgesel, slayt) izletilmesi</li> <li>✿ Değerler Köşesi (pano, duvar gazetesi)</li> <li>✿ Sınıf Panoları</li> <li>✿ Veli Bilgilendirme Mektubu</li> <li>✿ Okul web sayfasına yayın hazırlama</li> <li>✿ Okul geneline yönelik etkinlikleri planlama (sergi, yarışma, şenlik, kermes kampanyalar vb.)</li> <li>✿ Aile bültenleri, seminer, konferans, aile katılımları, kitap ve film önerileriyle velilerin sürece dâhil edilmesi</li> <li>✿ Ay sonu raporu hazırlama</li> </ul>	<b>TÜM ÖĞRETMENLER</b> Koordinatör Halime ÖĞÜCÜ Naime ONGUN Elif ŞAHAN

<p style="text-align: center;"><b>DOĞRULUK VE DÜRÜSTLÜK</b></p>	<p style="text-align: center;">01 ŞUBAT – 28 ŞUBAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✿ Konu ile ilgili taramaları yapılarak (hikâye, masal, müzik, sanat çalışmaları vb.) çalışmalara kaynak oluşturulması</li> <li>✿ Konuyla ilgili görsel materyallerin (Film, belgesel, slayt) izletilmesi</li> <li>✿ Değerler Köşesi (pano, duvar gazetesi)</li> <li>✿ Sınıf Panoları</li> <li>✿ Veli Bilgilendirme Mektubu</li> <li>✿ Okul web sayfasına yayın hazırlama</li> <li>✿ Okul geneline yönelik etkinlikleri planlama (sergi, yarışma, şenlik, kermes kampanyalar vb.)</li> <li>✿ Aile bültenleri, seminer, konferans, aile katılımları, kitap ve film önerileriyle velilerin sürece dâhil edilmesi</li> <li>✿ Ay sonu raporu hazırlama</li> </ul>	<p style="text-align: center;">TÜM ÖĞRETMENLER</p> <p style="text-align: center;">Koordinatör Halime ÖĞÜCÜ Naime ONGUN Elif SAHAN</p>
<p style="text-align: center;"><b>ÖZ GÜVEN</b></p>	<p style="text-align: center;">01 MART – 31 MART</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✿ Konu ile ilgili taramaları yapılarak (hikâye, masal, müzik, sanat çalışmaları vb.) çalışmalara kaynak oluşturulması</li> <li>✿ Konuyla ilgili görsel materyallerin (Film, belgesel, slayt) izletilmesi</li> <li>✿ Değerler Köşesi (pano, duvar gazetesi)</li> <li>✿ Sınıf Panoları</li> <li>✿ Veli Bilgilendirme Mektubu</li> <li>✿ Okul web sayfasına yayın hazırlama</li> <li>✿ Okul geneline yönelik etkinlikleri planlama (sergi, yarışma, şenlik, kermes kampanyalar vb.)</li> <li>✿ Aile bültenleri, seminer, konferans, aile katılımları, kitap ve film önerileriyle velilerin sürece dâhil edilmesi</li> <li>✿ Ay sonu raporu hazırlama</li> </ul>	<p style="text-align: center;">TÜM ÖĞRETMENLER</p> <p style="text-align: center;">Koordinatör Halime ÖĞÜCÜ Naime ONGUN Elif SAHAN</p>
<p style="text-align: center;"><b>HOŞGÖRÜ</b></p>	<p style="text-align: center;">01 NİSAN – 30 NİSAN</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✿ Konu ile ilgili taramaları yapılarak (hikâye, masal, müzik, sanat çalışmaları vb.) çalışmalara kaynak oluşturulması</li> <li>✿ Konuyla ilgili görsel materyallerin (Film, belgesel, slayt) izletilmesi</li> <li>✿ Değerler Köşesi (pano, duvar gazetesi)</li> <li>✿ Sınıf Panoları</li> <li>✿ Veli Bilgilendirme Mektubu</li> <li>✿ Okul web sayfasına yayın hazırlama</li> <li>✿ Okul geneline yönelik etkinlikleri planlama (sergi, yarışma, şenlik, kermes kampanyalar vb.)</li> <li>✿ Aile bültenleri, seminer, konferans, aile katılımları, kitap ve film önerileriyle velilerin sürece dâhil edilmesi</li> <li>✿ Ay sonu raporu hazırlama</li> </ul>	<p style="text-align: center;">TÜM ÖĞRETMENLER</p> <p style="text-align: center;">Koordinatör Halime ÖĞÜCÜ Naime ONGUN Elif ŞAHAN</p>
<p style="text-align: center;"><b>SORUMLULUK</b></p>	<p style="text-align: center;">01 MAYIS –31 MAYIS</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✿ Konu ile ilgili taramaları yapılarak (hikâye, masal, müzik, sanat çalışmaları vb.) çalışmalara kaynak oluşturulması</li> <li>✿ Konuyla ilgili görsel materyallerin (Film, belgesel, slayt) izletilmesi</li> <li>✿ Değerler Köşesi (pano, duvar gazetesi)</li> <li>✿ Sınıf Panoları</li> <li>✿ Veli Bilgilendirme Mektubu</li> <li>✿ Okul web sayfasına yayın hazırlama</li> <li>✿ Okul geneline yönelik etkinlikleri planlama (sergi, yarışma, şenlik, kermes kampanyalar vb.)</li> <li>✿ Aile bültenleri, seminer, konferans, aile katılımları, kitap ve film önerileriyle velilerin sürece dâhil edilmesi</li> <li>✿ Ay sonu raporu hazırlama</li> </ul>	<p style="text-align: center;">TÜM ÖĞRETMENLER</p> <p style="text-align: center;">Koordinatör Halime ÖĞÜCÜ Naime ONGUN Elif ŞAHAN</p>

**ERTUĞRUL GAZİ İLKOKULU**  
**OKUL BİNA VE BAHÇESİ**  
**TEMİZLİK VE BAKIM**  
**SORUMLU SINIF ÇİZELGESİ**

<b>NÖBET GÜNLERİ</b>	<b>NÖBET YERİ</b>	<b>ÖĞRETMEN</b>	<b>ÖĞRETMEN</b>
24.10.2022-28.10.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	TUĞBA AKALAN	NURAY AKBAY
31.10.2022-04.11.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	GÜLHAN BAŞARAN	MİYASE ERDOĞAN
07.11.2022-11.11.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HULUSİ DAVARCI	ARZU YAŞAR AKÖZ
21.11.2022-25.11.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	AYDIN CIZ	ELİF ŞAHAN
28.11.2022-02.12.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	BAĞDAT SAĞLAM	ELİF GENÇ
05.12.2022-09.12.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HÜSEYİN CERAN	HAVVA ÖZDEMİR
12.12.2022-16.12.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	GÜLAY KIZARTICI	AYŞEGÜL DEMİREZER
19.12.2022-23.12.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	SELDA ERKMEN	GÜL ÖZCAN
26.12.2022-30.12.2022	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	DAVUT YİĞİT	ALİ MURAT UYAR
02.01.2023-06.01.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HÜSEYİN ALP	METİN MÜMİNOĞLU
09.01.2023-13.01.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	NURETTİN KEFAL	PEYAMİ SAFA NUMANOĞLU
16.01.2023-20.01.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	DİLFİRUZ ERİŞ	NAİME OLGUN
06.02.2023-10.02.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HAVVA PETEKKAYA	ŞENAY ŞENEL
13.02.2023-17.02.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HÜLYA KORKMAZ	HANDAN BEBEK
27.02.2023-03.03.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	EMSAL GÜNEŞER	NURAY AKBAY
06.03.2023-10.03.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	TUĞBA AKALAN	MİYASE ERDOĞAN
13.03.2023-17.03.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	GÜLHAN BAŞARAN	ARZU YAŞAR AKÖZ
20.03.2023-24.03.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HULUSİ DAVARCI	ELİF ŞAHAN
27.03.2023-31.03.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	AYDIN CIZ	ELİF GENÇ
03.04.2023-07.04.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	BAĞDAT SAĞLAM	HAVVA ÖZDEMİR
10.04.2023-14.04.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HÜSEYİN CERAN	AYŞEGÜL DEMİREZER
24.04.2023-28.04.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	GÜLAY KIZARTICI	GÜL ÖZCAN
01.05.2023-05.05.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	SELDA ERKMEN	ALİ MURAT UYAR
08.05.2023-12.05.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	DAVUT YİĞİT	METİN MÜMİNOĞLU
15.05.2023-19.05.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HÜSEYİN ALP	PEYAMİ SAFA NUMANOĞLU
22.05.2023-26.05.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	NURETTİN KEFAL	NAİME OLGUN
29.05.2023-02.06.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	DİLFİRUZ ERİŞ	ŞENAY ŞENEL
05.06.2023-09.06.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HAVVA PETEKKAYA	HANDAN BEBEK
12.06.2023-16.06.2023	OKUL BİNA VE BAHÇESİ	HÜLYA KORKMAZ	EMSAL GÜNEŞER

1. Sınıflar okul bahçesinde gördüğü çöpleri toplar,
2. Çöpleri ayrıştırır,
3. Ağaçları ve çiçeklerin bakımını ve sulama işlerine yapar,

# DEĞERLERİN TANIMI

## SAYGI

Saygı, ilişki içinde olan birey veya kurumların birbirlerinin ilgi ve tutumlarının farkında oldukları, yapıcı bir davranış biçimini benimsedikleri olumlu bir duygudur. Saygı, iletişim kurulan varlık veya oluşumun hak, değer farklılık, inanç ve her türlü özelliğini göz önünde tutarak, ölçülü davranmayı ve bunlara önyargısız yaklaşmayı içerir. Saygı, insanlar arasında iyi bir bağ oluşmasını sağlar. Bu bağ sayesinde insanlar birbirleriyle olumlu iletişim kurabilirler.

Saygıyı insanlar çocuk yaşta öğrenir, büyüdükçe de geliştirir. Bu yüzden, çocukların eğitimi ilk olarak ailede başlar. Aile bir çocuğa; kendine karşı, insanlara karşı, doğaya karşı, farklı kültürlere karşı saygı duymasını öğrettiğinde bu çocuk hayatı boyunca bu şekilde davranmayı amaç edinecektir. Kişinin diğer insanlara, doğaya, çevreye, canlılara vb. saygı duyması, kendini sevmesi ve kendine saygı duymasıyla başlar.

Kişinin güçlü ve zayıf yönleriyle kendinin farkında olması ve var olan yönleriyle kendini değerli görmesi özsaygı ile tanımlanır. Kişi bu duygulardan birini bile yeteri kadar hissedemediğinde yaşamdan aldığı doyum azalır ve kendini sevmeyi, sorunlar karşısında da yetersiz kalır, özgün bir birey gibi hissedemez, kendine layık olduğu değeri veremez. Bu durumda kişi kendisini başkalarıyla kıyaslar ve onlar gibi olamadığı, onlar gibi yapamadığı için kendini zayıf ve yetersiz hisseder. Özsaygı kavramı sıklıkla özgüven kavramıyla karıştırılır. Özgüven çevrenin kişi hakkındaki görüş ve geri bildirimleri, kişiyi nasıl gördüğüyle ilgilidir, özsaygı ise kişinin kendi hakkındaki değerlendirmeleriyle ilgilidir. Ailede başlayan değer eğitimi okulda devam etmelidir. Ortak hareket edilirse, değer kavramı kişilik gelişimi olarak karşımıza çıkacaktır.

Öğretmenlerin saygı değerini içselleştirmeye yönelik çalışmalarda öncelikle bireyin kendine karşı saygı duymasını sağlaması gerekir. Bu, özellikle özgüven geliştirmeye yönelik çalışmalarla desteklenmelidir. Daha sonra arkadaşlık ilişkileri, öğretmenlere, büyüklere karşı saygı, farklılıklara karşı saygı, kültürel mirasa saygı öğretilerek, ayakları üstüne sağlam basan, benlikleri gelişmiş bireylerden oluşan bir toplum ortaya koymuş olacaktırlar.

Saygılı bir birey;

- » Empati kurabilir,
- » Olumlu davranışlar sergiler,
- » Kendine güvenir,
- » Sorumluluklarını bilir,
- » Farklılıkları bilir ve saygı duyar,
- » Naziktir,
- » Değer bilir,
- » Davranışlarında ölçülüdür,
- » Etkin dinler,
- » Hoşgörülüdür.

## SEVGİ

Sevgi; dünyaya gelmeden, yaşamla bulduğumuz andan itibaren tanıştığımız, hissettiğimiz ilk olumlu duygudur. Sevgi sahip olduğumuz olumlu değerler içinde ilk sırada yer alır. Sevgiye olan gereksinimimiz azalmaz ya da başka bir duyguyla telafi edilemez. Yaşla ilişkili olarak sevgi duyduğumuz kişiler, şeyler değişse de sevgi, yaşam boyu en temel gereksinimimiz olarak hayatımızdaki yerini sürdürür.

Sevgi her türlü canlının varoluşuna anlam katan en güçlü duygudur. İnsan taşıdığı ve yaşadığı duygularla değer kazanmaktadır. Sevmek duygusu da insana verilmiş, yaşamı, anlamlı hale getiren en güzel ve en anlamlı duygulardan bir tanesidir. Her insan sevgiyi yaşama, hissetme ve ifade etmede farklı davranışlar gösterebilir. İnsan kendini sevebildiği ölçüde diğer insanları da sevebilir. Kendini sevme, kişinin kendini tanımasıyla kendine ve etrafındaki dünyaya başka bir gözle bakabilmesiyle gelişir ve güçlenir. Bu değere sahip insanlar değerli işler yapmak için istekli ve cesaretlidirler.

Sevgi;

- » Bilgeliktir.
- » Adaletli olmaktır.
- » Alçak gönüllülüktür.
- » İçtenlik ve dürüstlüktür.
- » Barışçıl olmaktır.
- » Nazik olmaktır.
- » Yumuşak başlılıktır.
- » Önyargılı değildir.
- » Başkalarına karşı asla olumsuz nitelermeler yapmamaktır.
- » Gerçekçi olmaktır.
- » Empati kurabilmektir.
- » Yaratıcı ve yapıcı olmaktır.
- » Hoşgörülü olabilmektir.
- » Önemsemektir.
- » İlgı göstermektir.

## **SORUMLULUK**

Sorumluluk, kişinin kendine ve başkalarına karşı yerine getirmesi gereken yükümlülüklerini zamanında yerine getirmesi zorunluluğudur. Sorumluluk, karakterin en önemli öğelerinden biridir. Sorumlu olan kişi, kendi üzerine düşen görevleri ve işlevleri zamanında ve istenilen şekilde, istenilen biçimde yerine getirmek zorundadır. Sorumluluk duygusu ya küçük yaşta doğal olarak gelişir ya da var olan çevre ile gelişir. Daha sonra dışardan verilen eğitimle üst seviyeye çıkar.

Diğer bir tanımlama ise; Sorumluluk, bireyin uyum sağlaması, üzerine düşen görevleri yerine getirmesi ve kendine ait bir olayın başkaları üzerindeki etkilerinin sonuçlarını üstlenmesi, başkalarının haklarına saygı göstermesi ve kendi davranışının

sonuçlarına sahip çıkabilmesi, olarak tanımlanmaktadır. Sorumluluk sahibi bir çocuğu şu şekilde ifade etmemiz mümkündür; kendi kararlarını verebilen, karar alırken elindeki kaynakları kullanabilen, değer yargılarını gözetken, bağımsız davranabilen, kendine güvenli, başkalarının haklarını çiğnemenen kendi ihtiyaçlarını karşılayabilen çocuktur.

Yaptığı işi sonuna kadar götürebilen ve yapmakta olduğu bir davranışın olası sonuçlarına katlanmayı göze alan çocuğa sorumlu çocuk olarak bakabiliriz. Çocukların küçük yaşta sorumluluk alması, duygusal, sosyal, zihinsel ve bedensel gelişimi açısından önemlidir. Sorumluluklar aslında yetişkinliğe hazırlıktır.

Sorumluluk sahibi birey;

- » Kendi kararlarını verebilen,
- » Karar alırken elindeki kaynakları kullanabilen,
- » Bağımsız davranabilen,
- » Kendine güvenli,
- » Başkalarının haklarını çiğnemenen kendi ihtiyaçlarının karşılayabilen,
- » Yerine getirmesi gereken davranışların farkına varan,
- » Görevlerini zamanında yerine getirebilen,
- » Çevresine duyarlı olan

vb. özelliklere sahip bireydir.

## **İYİLİK VE HOŞGÖRÜ**

İnsan, sosyal bir varlık olarak diğer insanlarla uyum içinde ve birlikte yaşamak zorundadır. Birlikte yaşamının en önemli kuralı ise karşılıklı sevgi, saygı, hoşgörü ve barış içinde yaşamaktır. Hoşgörüden uzak olan insanlar iletişim kuramaz, dolayısıyla sosyal olmaktan da uzaklaşırlar.

Böylece birbirinden uzak, insan ilişkileri zayıf, sağlıksız toplumlar meydana gelir. Yaşadığımız dünyayı değerlendirecek olursak, insanın en çok ihtiyaç duyduğu şey yine insandır. Tek başımıza kaldığımızda dostlarımıza, arkadaşlarımıza, diğer insanlara ihtiyaç duyarız. Bir arada olduğumuzda en ufak şeylere kızar, onları yargıyorsak yalnız kaldığımızda sığınacak bir liman bulamayız. Bu nedenle birlikte yaşarken, diğer insanlara karşı saygılı ve hoşgörülü olmak, iyilik yapmanın bir erdem olduğuna inanmak ve bu şekilde davranış kazanmak önemlidir. Günümüzde yaşam şartları ve hayatın zorlukları zaman zaman insanları birbirine tahammülsüz yapabilir. Oysaki mutlu olmak, kendimize karşı saygımızı yitirmemek en başta başkalarının haklarına saygılı olmayı gerektirir.

Bazen kendi önceliklerimizi ön planda tutsak da zaman zaman kendimizi başkalarının yerine de koymamız gerekir. İnsanlarla empati kurmak bizi her zaman yüceltir, insana değer katar. Hepimiz günlük hayatımızda haksızlığa uğrayan ya da

başkalarının kötü davranışlarına maruz kalan kişileri gördüğümüzde üzülürüz. Ama önemli olan bu davranışlardan kendimizin uzak durmasıdır. Toplum içinde yaşayan her birey davranışlarına çeki düzen verir, birlikte yaşadığı bireylere iyilik yapar ve hoşgörülü davranırsa çok önemli bir toplumsal sorun da aşılmış olacak, dünya daha yaşanılabilir bir yer haline gelecektir. İnsanların birbirlerine karşı şefkat, merhamet, feragat göstermeleri sonucunda kalıcı dostluklar elde edilir.

İyilik bilen hoşgörülü bir birey;

» İyi niyetlidir.

» Yardım eder.

» Fedakârdır.

» Alçak gönüllüdür.

» Merhametlidir.

» Adaletlidir.

» Paylaşıcıdır.

## **YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ**

İnsan doğası gereği yalnız yaşayamaz, toplum içinde iyi ilişkiler içerisinde diğer insanlarla sürekli etkileşim halinde bulunmaktadır. İnsan bu etkileşim içerisinde karşılıklı olarak sürekli diyalog halindedir. Atalarımız, yardımlaşma ve dayanışma hakkında da pek çok atasözü dile getirmişlerdir. “Bir elin nesi var, iki elin sesi var”, “Ağaç yaprağıyla gürler” verilecek güzel örneklerdendir. Yardımlaşmanın; birlik ruhu ile çalışma, topluma yönelik hareketler içinde olmak, bir toplum içerisinde yaşayan insanların aralarındaki yakınlaştırıcı bağları ve karşılıklı işbirliği ile ilgili durumlarını gösteren bir oluşum şeklinde tanımlamaları vardır.

Yardımlaşma ve dayanışma toplum fertlerinin sahip olması gereken en önemli özelliklerdendir. Bir arada yaşamın kuralıdır. İnsanlar sürekli yardımlaşma içerisinde olursa hem daha mutlu hem de daha huzurlu olurlar. Birlikte yapılan işler aynı zamanda daha kısa sürede yapıldığından böylece aynı zamanda çok daha fazla iş yapabilmek de mümkün olacaktır. Bir işin birlikte yapılabilmesi toplu olarak yaşamayı da birlikte getirmiştir. Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte insanlar iletişimlerinde kopukluklar yaşanmaktadır.

Sosyal ilişkileri git gide yozlaşmaya başlamıştır. Ancak hem bireysel hem toplumsal olarak yardımlaşma, insan açısından büyük önem taşır. Bu nedenle günlük hayatımızda ihtiyacı olanlara yardım etmekten geri kalmayalım. Böylece daha hoşgörülü ve sağlıklı bir toplum haline gelerek daha kaliteli bir yaşam sürmüş oluruz. Evde anne ve babasının gün içerisinde karşılaştıkları zorluk ve sıkıntıları birlikte yardımlaşarak çözmeye çalıştığını gören çocuklar, yardımlaşmanın ve dayanışmanın değerini daha iyi anlayacaktır. Okul ortamında öğretmenlerimizin de rol model olmaları bu davranış kalıcı hale getirecektir.

Yardımlaşmanın önemini bilen bir birey;



- » Sosyaldır.
- » Paylaşıcıdır.
- » Başkalarının haklarına saygı gösterir.
- » Hoşgörülüdür.
- » Başkalarını etkin dinler ve düşüncelerine saygı gösterir.
- » Ekip çalışması yapar

## **DÜRÜSTLÜK**

Dürüstlük; içtenlik, doğruluk, açıklık, şeffaflık gibi kişilik özelliklerine sahip olmaya işaret eder. Yalan, hile, düzenbazlık gibi olumsuz eylemleri değil, doğruluk ve gerçekçilik gibi olumlu eylemleri içerir. Güvenilirlik, içtenlik, kibarlık, insafli olma ve adalet gibi erdemleri de beraberinde getirir. Bu tanımlamadan sonra bireyin kendini gerçekleştirme bu özelliklere haiz olduğunu ifade eder. "Kendini gerçekleştirme" terimine psikolojik yönden yaklaştığımızda aklımıza ilk olarak "Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Piramidi" gelir.

Bu piramitteki aşamalar aşağıdan yukarıya doğru ilerler ve bir aşama gerçekleştirilmeden, diğer bir aşamaya sağlıklı bir geçiş mümkün olmaz. Piramidin en tabanında kişinin "yemek, içmek ve uyumak" gibi temel ihtiyaçları yer alır. Kişi bu aşamayı gerçekleştirdikten sonra ikinci aşama "güvenlik" aşamasıdır. Kişi kendini güvende hissedeceği bir ortam, bir ev, bir yaşam bölgesi arar. Bundan sonraki basamak "sevgi ve ait olma" basamağıdır. Aslına bakılırsa "sevgi" bir duygu olarak algılanmasına rağmen, aslında bir ihtiyaçtır. Hatta görüldüğü üzere en temel ihtiyaçlardan biridir ve kişinin hem sevmeye hem de sevilmeye ihtiyacı vardır. Bunun üzerindeki basamak "saygınlık, tanınma, başarılı olma, takdir edilme" gibi değerleri içerir. Kendine saygı duyan kişi, doğal olarak başkaları tarafından da saygı görecektir. Piramidin en son ve çok az kişinin ulaşabildiği en son basamağı ise "kendini gerçekleştirme" basamağıdır. Kendini gerçekleştirmiş kişi ruhunun ve bedeninin kendine sunduğu tüm imkanları en etkin ve yaratıcı şekilde kullanarak hem ruhsal doyuma ulaşır, hem de çevresindeki insanlara ve dünyaya pozitif katkılarda bulunur. Kendini gerçekleştirme, kendini aramayla başlar. Kim olduğunu, neden bu dünyada olduğunu, kendini ve çevresindekileri nasıl doyuma ulaştırabileceğini, yaşam amaçlarını vs. arayan insan kendini gerçekleştirme yoluna girmiş olan kişidir.

Kalıcı mutluluk, özgürlük, bağımsızlık ve dünyanın engelleyici bağlarından kurtulma gibi değerler ve durumlar, ancak kendini gerçekleştirmiş bir kişinin sahip olabileceği hediyelerdir. Fakat unutulmaması gereken en önemli nokta kendini gerçekleştirme yolculuğunun hiç bitmeyeceğidir. Bu yol o kadar uzun ve engin deneyimlerle doludur ki hayat boyu devam eder. Amaç yolculuk sonrasında bir yere varmaktan ziyade, yolculuktan edinilen tecrübelerin ruha kattıklarının özümsemesidir.

Kendini gerçekleştiren kişinin özellikler;

- Doğruluk: Dürüstlük, gerçeklik, saflık ve sadelik. Gerçeğin bilinebilecek yönlerini doğru olarak algılayan ve ortaya koyan kişi,
- İyiye yönelim: Çekicilik, dürüstlük ve cömertliğin aynı potada erimesi.
- Güzellik: Canlılık, sadelik, içsel zenginlik.

- Bütünlük: Bütünlük hissi, evrenle ve doğayla bir olmaya yönelim, sinerji.
- Canlılık: Hedefe odaklı olma, yüksek enerji, kendi kendini motive edebilme, tam kapasiteyle hayatı kucaklama.
- Kendi varlığını kutsama: Biricik olduğunun ve bütünün bir parçası olduğunun farkına varma, kendini diğer kişilerle karşılaştırmama, kendini kendi kişisel gelişimiyle değerlendirebilme.
- Kusursuzluk: Tüm kusurların da kusursuzluğun parçası olduğunun farkına varmak, her şeyin kendi gelişimi yönünde olabileceği en iyi durumda olduğunun bilincinde olmak.
- Adalet: Açıklık ve vicdan ile değerlendirebilme yetisi, empati kurabilme.
- Organize: Bir amacı olduğunun farkında olmak.
- Kendine yeterlilik: Tek başına hayatta kalabilme, kimseye bağımlı olmama, kendi fiziksel ve duygusal ihtiyaçlarını giderebilme.
- Olduğu gibi kabul etme: Kendini, başkalarını ve hayatın akışını olduğu gibi kabul etme, kendine ait değiştirilebilecek durumları değiştirme, değiştirilemeyecekleri ise kabullenme.
- Yaşam boyu öğrencilik: Başta kendini sonra etrafındakileri, çevresini ve olayların altındaki nedenleri araştırma, sürekli öğrenme açlığı içinde olup, yeni keşifler hevesiyle dolu olma durumu.
- Savunucu olmamak: Yaptığı hatalarını başkalarına karşı savunmak yerine bunlardan ders alıp kabul etme.
- Saflık ve masumiyet: Hayata bir çocuğun gözlerinden bakabilmeyi başarma.
- Derin sevgi ve dostluk: Sevgiyi paylaşma ve en az bir kaç çok yakın dost edinme.

Kendini gerçekleştiren kişinin en temel özellikleri yukarıda bahsedilenler olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle yukarıdaki özelliklere bakarak kendinizi dürüst bir şekilde değerlendirdiğinizde (kendine dürüst ve tarafsız bakmak da kendini gerçekleştirmiş kişinin özellikleri arasındadır), ilerlediğiniz yolun doğru olup olmadığı hakkında bir fikre sahip olabilirsiniz.

Dürüst bir birey;

- » Yalan söylemez.
- » Sağlam dostluklar kurabilir.
- » Açıktır. » Adaletlidir.
- » Empati kurar.
- » Kendi özelliklerinin farkına varır.
- » Başkalarının haklarına saygılıdır.

# VATANSEVERLİK

Milletini, milliyetini, ülkesinin atalarını, şehidini, bütün insanlarını, dağını, taşını, toprağını, ağacını, sevmek ve korumaktır. Bir başka deyişle vatan, aynı topraklar üzerinde yaşayan bir milletin, aralarında dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluğudur. Vatan yalnızca üzerinde yaşanılan toprak parçası değildir; bir insanın hayatında sahip olduğu en önemli varlıklardan birisidir. Millet ve vatanın her insan için anlamı büyüktür, büyük olmalıdır. Bireyi güçlü kılan temel, ait olduğu milletin kültür birikimi, tarihi, geleneksel özellikleri gibi unsurlardır. Milletın devamlılığını sağlayan ana öge de, vatanın bölünmez bütünlüğünün korunmasıdır.

Türk Milleti'nin vatanına olan sevgisi ve bağlılığı tarihsel bir gerçektir. Vatanseverlik anlayışı, milletin menfaatlerini kendi menfaatlerinden, milletin geleceğini kendi geleceğinden üstün tutan bir anlayışa, derin bir millet sevgisine sahip olmayı gerektirir. Bizim, vatan ve millet sevgimiz, bize şanlı tarihimizin en önemli miraslarından birisidir. Vatan ve millet sevgisi, çok asil sevgilerdir ve Türk Milleti için kutsal değerlerdir. Devletimizin kurucusu Büyük Önder Atatürk de vatanseverliği ve milliyetperverliği ile tüm dünyaya ve Türk Milleti'ne örnek olmuş bir insandır. Atatürk, kendisinin sahip olduğu üstün özelliklerini hep milletin kendisine kazandırdığı özellikler olarak görmüştür. Aynı şekilde kazanılan zaferleri ve elde edilen başarıları da hep milleti ile birlikte gerçekleştirdiğinin bilincinde olmuş ve bunu her fırsatta dile getirmiştir. "Ne mutlu Türküm diyene" sözü, kuşkusuz çok üstün bir sevginin sözüdür.

Vatansever bir birey;

- » Milletini sever.
- » Bayrağını vatanını sever.
- » Milleti için vatani için çalışır, okur.
- » Doğayı korur. » Haklarını bilir.
- » Başkalarının haklarına saygı gösterir.
- » Sorunlarını çözer.
- » Başkalarına karşı anlayışlıdır

# ÖZGÜVEN

Özgüven, tüm insanlar için temel ve çok önemli bir duygusal gerekliliktir. Kendimize layık gördüğümüz “öz değerimiz” oranında “özgüvenimiz” gelişir. Yani özgüvenimiz, bir anlamda kendimizi ne kadar değerli bulduğumuzun, ne kadar değer verdiğimizizin bir göstergesidir. Diğer bir deyişle özgüven, hem kişinin kendisine ilişkin düşünceleri (örnek: zekiyim, sevilen bir insanım), hem bu düşüncelerin yol açtığı duyguları (umutsuzluk, utanç, gurur), hem de bu duygu ve düşüncelerin ifadesi olan davranışları (çekingenlik, dikkat, iddiacılık) içerir. Özgüveni süreklilik gösteren bir kişilik özelliği olarak ve geçici bir psikolojik durum olarak düşünmek mümkündür. Son olarak, özgüven sınırlı bir alan için geçerli olabileceği gibi (örnek: iyi resim yapabildiğimi düşünüyorum ve bu becerimle gurur duyuyorum), genel bir kavram olarak da düşünülebilir.

İnsanları diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri, insanın kendisinin farkında olma yani “farkındalık” özelliğidir. Yaşantımızın ilk yıllarından itibaren, çeşitli faktörlerin de etkisiyle kendimize bir kimlik oluşturur, sonra bu kimliğe bir değer kazandırırız. Yani kim olduğumuzu tanımlar sonra bu kimliğin sevip, sevmediğimiz özelliklerine karar veririz. İşte özgüven sorunu burada, bizim yargı gücümüzün sonucunda ortaya çıkar Özgüven; değişmeyen, duygu hali değildir. Farklı zaman, durum ve ortamlarda farklı güven ya da güvensizlik duygularına sahip olma durumudur.

Özgüvenin oluşmasında ve gelişmesinde birçok etken olmasına rağmen en önemli ve etkili olan şey kişinin kendi çabasıdır. Kimliğin oluşum sürecinde aile ve sosyal çevrenin, bireyin kendilik değerinin artmasına ve özgüvenin oluşmasına etkisi yadsınmaz olmakla birlikte, birey kendisiyle ilgili doğru ve gerçekçi analizler, bilinçli seçim ve çabalarla olumsuz deneyimlerini, olumluya çevirip, özgüvenini geliştirebilir. Özgüven eksikliği gerçek dışı beklenti ile ölçütlerinin bir sonucudur. Bu nedenle özgüven kazanmada ailenin, öğretmenlerin tutum ve davranışları önemli bir yer tutmaktadır

Özgüven kazanma süreci, yaşamın önemli zorlukları ile başa çıkma gücüne sahip ve mutlu olmaya layık bir kişi olma deneyimidir. Özgüven insana güç verir, enerjisini artırır ve daha fazla çaba göstermeye özendirir. Başarı için ilham kaynağıdır. Başarılarımızla gurur duymamızı ve onlardan keyif almamızı sağlar. Bireye özgüven kazandırmak ve geliştirmek için öncelikle bireyin yetenekleri önemsenmelidir. Daha rahat ve girişken davranması, fikirlerini daha sesli ifade etmesi teşvik edilmelidir. Sorumluluklar verilmeli, karar alma süreçlerinde ve uygulamalarda daha aktif olarak kendilerini ifade etmelerine fırsat verilmelidir. Elde edilen her başarının özgüveni artıracak bir gerçektir.

Özgüven sahibi bir birey;

- » Ölçülüdür.
- » İstikrarlıdır.
- » Cesurdur.
- » Kontrollüdür.
- » Planlıdır.
- » Liderdir.
- » Yeteneklerinin farkındadır.
- » Kendini olduğu gibi kabul eder, kendini geliştirmek için çaba sarf eder.
- » Hedefi vardır.
- » Karar verebilir.